

Nya avtal träder i kraft!

Här hittar du kommentarer, avtal, samt förhandlingsprotokoll med bilagor som anger avtalade ändringar.

Nya kompletta avtal kommer snarast möjligt att finnas på webben.

Med vänlig hälsning,
Arbetsgivarförbundet KFO

Nytt pensionsavtal för tjänstemän inom PTK

Arbetsgivarföreningen KFO och Förhandlings- och samverkansrådet PTK har ett pensionsavtal som innebär att den som är född 1981 eller senare omfattas av ITP 1. För de som är födda 1980 eller tidigare gäller pensionsplanen KTP 2 som i huvudsak motsvarar ITP 2. De förändringar som PTK och KFO nu har kommit överens berör KTP 2 och den kompletterande avgiftsbestämda delen av pension. Det benämns som ITPK i ITP 2 och som KTPK i KTP 2.

De förändringar som parterna nu avtalat om berör enbart KTP 2. Verksamheter som enbart tillämpar ITP 1 på samtliga anställda berörs inte av förändringarna i KTP 2.

KTP 2 utgör ett försäkringskollektiv med enhetliga avtals- och försäkringsvillkor oavsett bransch och om tjänstemannen arbetar inom Handels eller PTKs organisationsområde.

Medlemmar som inträder i KFO efter den 1 januari 2019 ska tillämpa ITP i enlighet med vid varje tidpunkt gällande överenskommelse mellan Svenskt näringsliv och PTK. Anställda hos dessa medlemmar ska således inte tillämpa KTP 2. För verksamheter som bedrivs i koncern eller nära samverkan kan KTP-nämnden medge att KTP 2 får tillämpas även på arbetsgivare som inträtt i KFO efter den 1 januari 2019.

Andra försäkringar för arbetare

Medlemmar i KFO som omfattas av avtal för fristående förskolor, skolor och fritidshem får nu olika försäkringar för anställda arbetare och tjänstemän.

Olika försäkringar för arbetare och tjänstemän är vanligast på den privata arbetsmarknaden. Generellt sett har arbetarnas försäkringar varit billigare än tjänstemännens trots att de i huvudsak ger samma skydd.

Arbetare som är födda 1980 eller tidigare kommer även fortsättningsvis att omfattas av KTP 2. Arbetare som är födda 1981 eller senare omfattas istället av Avtalsförsäkringar KFO-LO och Gemensam Tjänstepension (GTP). Detta gäller även samtliga anställda, oavsett ålder, vars anställning påbörjas den 1 januari 2019 eller senare. Avtalsförsäkringar KFO-LO administreras av Pensionsvalet och arbetsgivaren rapporterar

Som arbetare räknas den som omfattas av löneavtal med Svenska Kommunalarbetareförbundet (Kommunal). Det innebär exempelvis yrken som barnskötare och köksbiträde. Observera att det endast gäller medlemmar i kommunal, utan alla som arbetar och lönesätts i enlighet med Kommunals löneavtal.

Arbetare som omfattas av Kommunals löneavtal och av ITP 1 och uppbär hel eller partiell sjukpension ska inte anmälas till Pensionsvalet utan även fortsättningsvis till Collectum tills hen är fullt arbetsför.

Oavsett ålder och om den anställde omfattas av KTP, ITP eller Avtalsförsäkring KFO-LO innebär de nya avtalen aldrig en försäkring av vare sig pensions- eller försäkringsvillkor.

För mer information om Avtalsförsäkringar KFO-LO se redogörelse för nya pension- och försäkringsavtal tecknade med LO.

Förändring av KTPK

Avsättningen till den kompletterande ålderspensionen (KTPK-Egenpension) höjs från 2,0 procent till 2,1 procent och att familjeskyddet finansieras av arbetsgivaren. Försäkringsgivare för den här nya formen av KTPK-egenpension blir Folksam. Avstår tjänstemannen från att välja tecknas det en

traditionell försäkring i Folksam utan återbetalningsskydd. Tillgängligt för tjänstemannens val är ett kvalitetssäkrat utbud av fonder som tillhandahålls av Folksams fondförsäkringsbolag och som godkänts av KTP-nämnden. Allt kapital kan flyttas till annan försäkringsgivare som är godkänd av KFO och PTK.

Således ska inga premier betalas till Collectum och KTPK-premier kommer inte att faktureras separat från Collectum. All rapportering nya medarbetare, lön, sjukdom etc. ska göras via Folksams internetjänst. Extra premier i form av deltidspensionspremie (även benämnt Flexpension alternativt förstärkt premie) och premier som höjts genom lönevaxling ska förmedlas via Folksam till den försäkring som tjänstemannen valt.

Tidigare premier som förmedlats via Collectum till av tjänstemannen vald försäkring kommer inte att flyttas utan kommer som tidigare att hanteras i enlighet med Collectums och ITPs regelverk. Tjänstemannen kan flytta sitt kapital mellan de upphandlade alternativ som vid varje tidpunkt finns tillgängliga inom ITP.

Övergången till Folksam gäller även tjänstemän som helt eller delvis uppbär sjuklön, sjukpenning eller motsvarande ersättning. För dessa tjänstemän gäller premiefrielse och de kommer i likhet med tjänstemän som är fullt arbetsföra att omfattas av familjeskydd och få sin KTPK höjd till 2,1 procent.

För de fall att arbetsgivaren behöver göra retroaktiva inbetalningar till tjänstemäns KTPK ska premier inbetalas till Folksam oavsett om inbetalningen syftar till den period då Collectum hanterade premieförmedlingen eller ej.

[Nya valmöjligheter och ny försäkring för tjänstemän som inte väljer aktivt](#)

Den försäkring som tjänstemannens pensionspremie placeras i är samma produkt som Folksam erbjuder inom ITP. Genom att använda samma produkt som upphandlats får tjänstemannen en produkt med erkänt bra avkastning till en låg avgift. Avgiften blir lägre inom KTP än vad produkten har inom ITP.

Tjänstemän som önskar placera i fond får tillgång till ett brett utbud. Parterna har valt att begränsa utbudet till fonder med god rating, låga avgifter och historiskt god avkastning och kommer löpande att följa vilka fonder som tillåts ta emot pensionspremier.

[Förändring av Familjeskydd](#)

Tjänsteman omfattas av ett obligatoriskt familjeskydd som omfattar 2 förhöjda prisbasbelopp per år som utbetalas under 5 år. 2019 är det förhöjda prisbasbeloppet 46.500 kr. Detta familjeskydd, som finansieras av arbetsgivaren, ersätter det valbara familjeskydd som tjänsteman tidigare kunnat teckna och betala för genom avdrag på den agna KTPK-premien. Familjeskyddet kommer således inte längre att minska tjänstemannens framtida ålderspension.

Tjänsteman som så önskar kan avstå från fortsatt familjeskydd för att arbetsgivarens premie istället tillfaller tjänstemannen som avsättning till KTPK-egenpension och på så sätt bidra till en högre framtida ålderspension. Premiens storlek beräknas enligt försäkringstekniska principer. Innan beslut om avstående av familjeskydd kan tjänstemannen begära information från Folksam om premiens storlek.

Tjänsteman som avstått från familjeskydd kan återinträda i detta utan hälsoprövning inom 12 månader efter familjehändelse (exempelvis vid giftemål, samboende, barnafödelse etc). I övrigt kan

återinträde endast ske efter hälsoprövning. Alla tjänstemän som anställts före den 1 januari 2019, och likaså nyanställda därefter, ansluts automatiskt till försäkringen.

[Särskilt om arbetsgivare som omfattas av både tjänstemannaavtal med både PTK och Handelsanställdas förbund](#)

Från och med 1 januari 2019 tillämpas samma åldersuppdelning för medlemmar i PTK och Handelsanställdas förbund. Vad avser födda 1980 eller tidigare ska alla tjänstemän hanteras på samma sätt och ingår i samma försäkringskollektiv. För mer information se "Nytt pensionsavtal för tjänstemän inom Handelsanställdas förbund".

Parterna har även fattat beslut om:

- Inget uttag av värdesäkringsavgift 2019
- Förändring av beräkning av premiemaximering
- Parterna övertar ansvaret för fastställande av beräkninggrunder
- Inrättande av garantinämnd

Protokollen bifogas.

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: **Förändringar av KTP-planen avd 2 inklusive tillämpning av ITP**

Parter: Arbetsgivarföreningen KFO (KFO)
Förhandling- och samverkansrådet PTK (PTK)

Tid och plats: 19 april 2018 på KFO

Närvarande

för KFO: Hanna Becker, Jesper Neuhaus

för PTK: Jaan Kolk, Ann Lundberg Westmark, Hans Norin, Dan Wallberg

---

§ 1 Parterna överenskommer idag om förändringar i KTP-planen inklusive tillämpning av ITP-planen på medlemmar i KFO. Förändringarna berör avdelning 2 i nuvarande KTP tecknat mellan KFO och PTK 2009-04-27. Detta ersätter ett tidigare protokoll daterat 2018-04-11.

Förändringarna träder i kraft 2019-01-01 om inte annat framgår av protokollet.

§ 2 Från och med 2019-01-01 ska tjänsteman som omfattas av bestämmelserna i KTP avdelning 2 tillgodoräknas en KTPK-avgift om 2,1 % av den pensionsmedförande lönen.

Ytterligare avsättningar kan tillkomma utifrån reglering i löne- och villkorsavtal. Försäkringsgivaren ska således kunna hantera avgift för varje löne- och villkorsavtal separat.

§ 3 Parterna utser Folksam som försäkringsgivare avseende KTPK-egenpension för traditionell pensionsförsäkring och fondförsäkring. Folksam ges uppdraget till 2023-12-31. Parterna ska senast 2023-06-30, efter utvärdering, besluta om försäkringsgivare för KTPK-egenpension för tid från och med 2024-01-01.

§ 4 För arbetstagare som inte väljer försäkring för sin KTPK-egenpension ska avgiften placeras i en traditionell pensionsförsäkring i Folksam. Försäkringen ska vara samma produkt som den försäkring som Folksam erbjuder för placering inom ramen för ITP. Villkor och avgifter ska således inte avvika om inte KTP-nämnden gett sitt godkännande. Parterna konstaterar dock att någon valcentralsavgift inte belastar de försäkrades premier.

§ 5 I pensionsbestämmelserna för KTP avdelning 2 har tillförts att KTP-nämnden har att besluta om vilka fonder ur Folksam fondförsäkrings fondutbud

som arbetstagaren kan välja. KTP-nämnden har även att godkänna förändringar i utbudet eller i villkor. För närvarande gäller det regelverk som framgår av bilaga 2.

Godkänt fondutbud då överenskommelsen träder i kraft 2019-01-01 ska beslutas av nämnden senast i december 2018.

- § 6** Försäkrad ska ha rätt att flytta intjänat kapital i sin KTPK-egenpension till sådan försäkringsgivare som parterna utsett som valbar. Folksam äger rätt att ta ut en avgift för att täcka kostnaden för sådan flytt, dock max 500 kronor.
- § 7** Försäkrad ska ha rätt att utan avgift flytta tidigare fribrevslagt intjänande av KTPK i Folksam. Värdet av garanterad förmån och del i överskott förs i så fall över till försäkrads KTPK-egenpension. Motsvarande gäller för ursprunglig KTPK.
- § 8** Arbetsgivaren ska för försäkrad teckna och vidmakthålla familjeskyddsförsäkring som tillförsäkrar efterlevande två förhöjda prisbasbelopp om året i fem års tid. Försäkringen ska tecknas i Folksam.
- Tjänsteman som så önskar kan avstå från familjeskydd till förmån för att arbetsgivarens premie istället tillfaller arbetstagaren i form av motsvarande avsättning till KTPK-egenpension. Formerna för detta regleras i försäkringsvillkoren för KTPK familjeskydd vilka ska godkännas av KTP-nämnden.
- § 9** För att undvika en kostnadsstegring för berörda arbetsgivare § 8 ska parterna eftersträva att någon värdesäkringsavgift inte tas ut med beaktande av att Stiftelsen för kollektivavtalsgaranti, värdesäkring m.m. för KTP och TGL måste uppfylla sitt syfte enligt stadgar och avtal.
- § 10** Parterna konstaterar att värdesäkringsavgift inte debiterats sedan 2015 trots att parterna inte överenskommit om att avstå från uttag eller nedsättning av avgiften.
- Parterna är eniga om att någon värdesäkringsavgift inte ska erläggas för åren 2015 – 2018.
- Parterna är överens om att värdesäkringsavgift ska tas ut om parterna i förhandlingsprotokoll inte överenskommit om annat.
- § 11** I och med denna överenskommelse ges 6:e kapitlet av pensionsbestämmelserna i KTP avdelning 2 en ny lydelse (bilaga 1)
- § 12** Parterna konstaterar att man förbundet sig i avtal med Svenskt Näringsliv att föra över medel från Stiftelse för kollektivavtalsgaranti, värdesäkring m.m. för KTP och TGL till en garantifond för ITP-planens kollektivavtalsgaranti.

Parterna är eniga om att beloppet kan behöva justeras med anledning av denna överenskommelse.

§ 13 Folksam kan ta ut en avgift för att täcka administrationen av förmedling av pensionsavgifter till arbetstagarens KTPK-egenpension. Avgiften kan högst vara 0,5 % av förmedlad premie och betalas av arbetsgivaren.

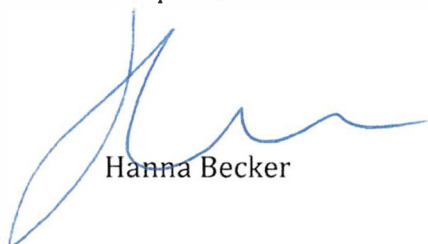
§ 14 Arbetsgivare som blir medlemmar i KFO 2019-01-01 eller senare ska omfattas av vid varje tidpunkt gällande överenskommelse om ITP och TGL tecknad av PTK och Svenskt Näringsliv.

För dessa arbetsgivare gäller inte KTP avd 2.

§ 15 Överenskommelsen kan tidigast sägas upp 2023-06-01 att upphöra vid följande årsskifte. Sägs överenskommelsen upp efter denna tidpunkt upphör överenskommelsen att gälla med 6 månaders uppsägningstid.

§ 16 Denna överenskommelse är preliminär till dess att PTKs styrelse ger sitt godkännande.

Vid protokollet

Hanna Becker

Justeras för

KFO

Jesper Neuhaus

PTK

Jaan Kolk

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende: Förändringar av KTP-plan avd 2

Parter: Arbetsgivarföreningen KFO (KFO)
Förhandlings – och samverkansrådet PTK (PTK)

Tid och plats: 2018-12-20, KFO

Närvarande

för KFO: Hanna Becker, Jesper Neuhaus

för PTK: Hans Norin, Dan Wallberg, Niklas Hjert

§ 1 Parterna överenskommer idag om ytterligare förändringar i KTP-planen för medlemmar i KFO. Förändringarna berör avdelning 2 i nuvarande KTP-plan tecknad mellan KFO och PTK 2009-04-27. Se bilaga 1

Parterna har tidigare överenskommit om förändringar i KTP-planen avdelning 2 i enlighet med protokoll daterat 2018-04-19.

Förändringarna träder i kraft 2019-01-01 om inget annat framgår av protokollet.

§ 2 Under tid då sjukpension enligt KTP avdelning 2 utbetalas omfattas följande produkter av premiefrielse: ålderspension, KTPK-egenpension, sjukpension, familjeskydd och familjepension.

§ 3 KTPK-egenpension tecknas såsom traditionell – eller fondförsäkring i Folksam.

För tjänsteman som börjat uppbära KTP-sjukpension efter det att KTPK-administrationen flyttades till Collectum och som 2019-01-01 fortfarande uppbär sjukpension gäller följande:

- Från och med 2019-01-01 tecknas KTPK-egenpension i Folksam och val kan göras mellan traditionell pensionsförsäkring eller fondförsäkring i Folksam.
- KTPK-egenpensionsavgiften höjs till 2,1 % av den pensionsmedförande lönen från och med 2019-01-01.
- Det obligatoriska familjeskyddet, som tillförsäkrar efterlevande två förhöjda prisbasbelopp om året under fem års tid, gäller även för dessa tjänstemän.

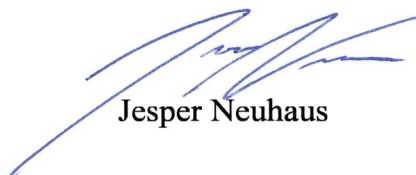
§ 4 Reservförstärkningen i premiefrielseförsäkringen avseende KTPK-

egenpension och det obligatoriska familjeskyddet, ska betalas av arbetsgivare som omfattas av KTP-planen avdelning 2 genom en förhöjd premiefrielsepremie under år 2019.

- § 5 Försäkrades rätt att flytta KTPK-egenpension förvaltat av Folksam till försäkring inom ITP upphör 2018-12-31.
- § 6 Kompletterande premier omfattas inte av kollektivavtalsgarantin.
- § 7 Parterna konstaterar att skuldberäkning enligt KTP-planen för närvarande sker i enlighet med protokoll daterat 2011-12-20. Parterna överenskommer dock att beslutet om grunderna enligt stycke 6 från och med 2019-01-01 ska fastställas av parterna efter konsultation av pensionsstiftelsens styrelse.
- § 8 Förhandlingen avslutades.

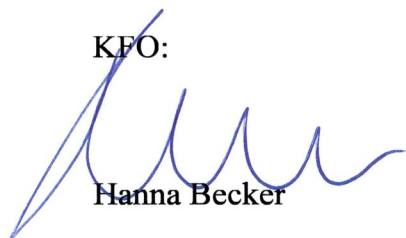
Vid protokollet:

Jesper Neuhaus

Justeras för

KFO:

Hanna Becker

PTK:

Niklas Hjert

FÖRHANDLINGS PROTOKOLL

Ärende: Värdesäkringsavgiften 2019 och premiemaximering inom KFO-PTK

Parter: Arbetsgivarföreningen KFO (KFO)
Förhandlings- och samverkansrådet PTK

Tid och plats: 20 december 2018 i KFO:s lokaler

Närvarande

för KFO: Jesper Neuhaus, Hanna Becker

för PTK: Niklas Hjert, Hans Norin, Dan Wallberg

---

§ 1 Under förutsättning att pågående utbetalningar per 2019 01 01 för KTP-planernas förmånsbestämda ålderspension, ursprunglig KTPK, sjukpension och familjepension värdesäkras och att även intjänade förmåner som ännu ej är under utbetalning, fribrev, räknas upp på motsvarande sätt för år 2019 är KFO och PTK överens om att rabattera den nuvarande värdesäkringsavgiften med 100 % för år 2019.

§ 2 Den maximala kostnaden för en enskild försäkrads ålderspension för vilken en utjämningspremie betalas av alla arbetsgivare inkluderar enligt gällande villkor även KTPK.

Parterna är överens om att Folksam tillsvidare ska följa ITP-planens regler om avgiftsmaximering och följaktligen exkludera KTPK vid beräkning av maximal premie.

§ 3 Förhandlingen avslutades

Vid protokollet

Jesper Neuhaus

Justeras för

KFO:

Hanna Becker

PTK:

Niklas Hjert

FÖRHANDLINGSPROTOKOLL

Ärende Inrättande av garantinämnd inom avtalsområdet KFO-PTK

Parter Arbetsgivarföreningen KFO (KFO)
Förhandlings – och samverkansrådet PTK (PTK)

Datum Den 24 maj 2018

Plats Arbetsgivarföreningen KFO:s lokaler i Stockholm

Närvarande för **KFO**
Hanna Becker, ordförande
Jesper Neuhaus, vid protokollet

PTK
Niklas Hjert
Hans Norin
Dan Wallberg

Bakgrund

§ 1

Den 14 april 2016 beslutades av Folksam Livs stämma att bilda Stiftelsen för kollektivavtalsgaranti, värdesäkring m.m. för KTP och TGL inom avtalsområdet KFO-PTK (Stiftelsen).

Stiftelsen har bl a som ändamål att finansiera kollektivavtalsgarantin inom avtalsområdet KFO – PTK, genom att vid arbetsgivarens underlåtenhet tillförsäkra den enskilde arbetstagaren, och i förekommande fall dennes berättigade efterlevande, de förmåner som arbetstagaren eller de efterlevande har rätt till enligt KTP och TGL.

Vid Stiftelsens styrelsemöte den 12 december 2017 väcktes frågan om underlaget som ligger till grund för styrelsens beslut för utbetalning av stiftelsens medel avseende kollektivavtalsgaranti utgör tillräckligt underlag för utbetalning.

Styrelsen beslutade att partsbeslut i garantinämnd ska ligga till grund för utbetalning av medel avseende kollektivavtalsgaranti från Stiftelsen. Vidare beslutades att ge styrelsens ordförande i uppdrag att uppmärksamma Parterna på att sådan garantinämnd ska bildas.

KTP-planen innehåller en garantibestämmelse som innebär att om arbetsgivare i kollektivavtal har förbundit sig att ansluta sig till KTP och TGL och därigenom tillförsäkra den enskilda tjänstemannen, och i förekommande fall dennes efterlevande, förmåner enligt nämnda avtal men underlåtit att göra det eller tecknat otillräcklig försäkring så ska ändå tjänstemannen eller de efterlevande tillförsäkras de förmåner KTP-planen respektive TGL-avtalet föreskriver.

Bildande av garantinämnd KFO – PTK

§ 2

KFO och PTK är ense om att beslut om kollektivavtalsgaranti för enskild tjänsteman eller dess efterlevande, i enlighet med bestämmelserna om kollektivavtalsgaranti i KTP-planen respektive TGL-avtalet, ska beslutas av parterna genom särskilt beslut i garantinämnd.

Parterna KFO och PTK överenskommer därmed om att bilda Garantinämnd KFO – PTK. Nämndens uppgifter är att fatta beslut om garantiärenden inom avtalsområdet KFO – PTK.

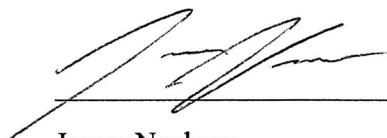
§ 3

Parterna ger Folksam i uppdrag att administrera, bereda garantiärenden samt upprätta beslutsunderlag för Garantinämnden KFO – PTK. Garantinämnden KFO – PTK bör inrättas snarast möjligt.

§ 4

Att jämte ordförande justera protokollet utsågs Niklas Hjert

Vid protokollet

Jesper Neuhaus

Justeras

Hanna Becker

Niklas Hjert

A. KTP-planen

Avtal om plan för Kooperationens tilläggspension för tjänstemän och arbetsledare födda 1980 eller tidigare.

1 Förmåner m m

1:1

KTP-planens avdelning 2 (KTP 2) omfattar

- ålderspension
- KTPK-Egenpension
- Sjukpension
- Familjeskydd
- Familjepension

Dessutom gäller premiefrielse för dessa ovanstående förmåner under tid då KTP-sjukpension utbetalas.

Gemensamma bestämmelser för dessa pensionsförmåner finns i punkterna 2-4 och 10-15. Härutöver gäller i tillämpliga delar försäkringsvillkor, försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag för Folksam ömsesidigt livförsäkring.

1:2

Anslutning till KTP 2 sker genom att arbetsgivaren tecknar ett försäkringsavtal med Folksam.

Pensionsförmånerna skall finansieras av arbetsgivaren. Ålders-, sjuk- och familjepension samt familjeskydd och premiefrielse tecknas som försäkring i Folksam.

Vad gäller ålderspension kan arbetsgivaren i stället för att teckna försäkring göra avsättningar i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse (pensionsstiftelsen) eller kontoavsättning med kreditförsäkring i Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG).

Anm: Kravet på kreditförsäkring avser alla avsättningar gjorda i pensionsstiftelsen avseende ålderspension i KTP 2 och ursprunglig KTPK enligt uppgörelse mellan KFO och PTK.

KTPK-egenpension, enligt punkt 6.1, tecknas efter tjänstemannens val i Folksam antingen som traditionell- eller fondförsäkring.

Familjeskydd enligt punkt 6.3 tecknas i Folksam.

Arbetsgivaren avgör vidare på vad sätt alternativ pensionslösning enligt punkterna 5.2.2 och 8.3 skall ordnas. Arbetsgivaren kan trygga sådan utfästelsen hos

- annat försäkringsbolag än i Folksam
- i understödsförening
- kontoavsättning i kombination med kreditförsäkring eller
- avsättning till pensionsstiftelse i kombination med kreditförsäkring.

1:3

I anslutningsbekräftelse anger Folksam från vilken tidpunkt försäkringsavtal i enlighet med av avtalsparterna godkända regler träder i kraft. Om i punkt 13 angiven garanti gäller för någon anställd ska försäkringsavtal tecknas att gälla från den tidpunkt från vilken garantin gäller.

1:4

Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställda är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd kan omfattas av i punkt 13 angiven garanti.

I de fall föregående stycke ej är tillämpligt kan försäkringsavtal bringas att upphöra enligt följande.

Försäkringsavtal träder ur kraft tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad arbetsgivaren eller Folksam verkställer uppsägning. Folksam äger i fall där arbetsgivaren inte erlagt hela den till betalning förfallna premien i rätt tid rätt att säga upp avtalet.

1:5

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till KTP 2 skall denne ange detta i sin försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan avtalsparterna, kan försäkringsavtal om KTP 2 träffas endast efter godkännande av KFO och PTK.

Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal gäller försäkringsavtalet endast KTP 2 enligt överenskommelsen mellan KFO och PTK.

2   KTP 2 omfattning

2:1 Anslutningsåldrar

KTP 2 gäller från månaden efter den under vilken tjänstemannen har fyllt

- 18 år i vad den avser sjukpension och familjeskydd
- 28 år i vad den avser ålderspension, KTPK-Egenpension och familjepension.

2:2 Vikariat, visstidsanställning m m

För tjänsteman som uttryckligen har anställts

- för vikariat, eller

- som praktikant, eller
- i övrigt för viss tid eller för visst arbete

gäller planen i vad den avser sjukpension och familjeskydd efter det att anställningen har varat i tre kalendermånader i följd.

Om anställningen fortsätter efter nämnda period inräknas de tre månaderna i den pensionsgrundande tjänstetiden. Arbetsgivaren skall betala pensionsavgift eller i förekommande fall göra avsättning för tremånadersperioden.

2:3 Deltidsanställning

För deltidanställd tjänsteman gäller planen endast om tjänstemannen har en ordinarie arbetstid som uppgår till minst 8 timmar per helgfri vecka, räknat i genomsnitt under en period om tre kalendermånader.

2:4 36-månadersregeln

Planen gäller ej om det för tjänstemannen återstår mindre än 36 hela kalendermånader till ordinarie pensionsåldern och denne inte tidigare har intjänat pension enligt planen.

Planen gäller inte heller om tjänstemannen visserligen tidigare har intjänat pension enligt planen men den pensionsgrundande tjänstetiden tillsammans med den nu återstående tiden till ordinarie pensionsålder är mindre än 36 hela kalendermånader.

Om den tidigare pensionsrätten har intjänats enligt en annan pensionsplan än KTP 2 skall tiden värderas enligt bestämmelserna i punkt 4, varefter föregående stycke tillämpas.

Planen gäller ej heller om tjänstemannen vid 62 års ålder eller senare har avgått med pension och därefter tar ny anställning.

2:5 Uppnådd pensionsålder

Om tjänstemannen kvarstår i tjänst efter det att hen uppnått den pensionsålder som enligt punkt 5:1 i KTP 2, gäller planen inte under anställningstid efter pensionsåldern.

Anmärkning: Tjänsteman som den 31 december 1976 uppnått 65 års ålder omfattas ej av planen.

2:6 Hälsoprövning

Om tjänstemannens hälsotillstånd vid den tidpunkt, då planen enligt ovan eljest skulle ha blivit gällande för hen, är sådant att hen enligt Folksam's hälsoprövningsregler inte kan försäkras, gäller planen först fr o m den tidpunkt då hen återinträder i för hen full tjänstgöring.

Övergångsbestämmelse

Om tjänstemannen uppbar hel eller partiell sjukpension vid den tidpunkt då 1977 års KTP-plan eljest skulle ha blivit gällande för hen gäller planen först fr o m det att tjänstemannen har återinträtt i för hen full tjänstgöring och sjukpensionen helt har upphört att utges.

2:7

KTP 2 gäller även tjänsteman som är född 1980 och tidigare som omfattas av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring". För sådan tjänsteman gäller särskilda bestämmelser enligt avsnitt C.

3 Pensionsmedförande lön

Pensionsförmånerna enligt punkterna 5-9 med undantag för Familjeskydd (6:3) beräknas med utgångspunkt från en pensionsmedförande lön. Denna bestäms på följande sätt.

3:1 Löneslag

I den pensionsmedförande lönen skall ingå

- den aktuella fasta lönen*,
- naturaförmåner i form av kost eller bostad, värderade enligt källskattetabellen,
- provision, tantiem etc. enligt nedan,

för tjänsteman med regelmässigt skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst, den under närmast föregående kalenderår utbetalade ersättningen för skiftarbete, förskjuten arbetstid, jourtid eller beredskapstjänst.

- Andra naturaförmåner; övertidsersättning, och liknande skall inte inräknas i den pensionsmedförande lönen,
- Restidsersättning

Provision, tantiem etc.

Om tjänstemannen är avlönad helt med provision, tantiem, produktionspremie eller liknande rörliga lönedelar utgörs den pensionsmedförande lönen av den genomsnittliga inkomsten under de närmast föregående 3 åren**.

Om tjänstemannen är avlönad dels med fast lön, dels med provision, tantiem etc. enligt föregående stycke utgörs den pensionsmedförande lönen av

- den aktuella fasta lönen och
- den genomsnittliga inkomsten av provision etc. under de närmaste föregående 3 åren**.

Om arbetsgivaren och tjänstemannen har överenskommit om en förskjutning av förhållandet mellan den fasta lönen och provisionen etc. gäller följande.

Vid genomsnittsberäkningen enligt föregående stycke skall provisionen etc. för tiden före omläggningen först omräknas med utgångspunkt från den överenskomna förskjutningen.

Om en genomsnittsberäkning enligt ovan inte kan göras t ex därför att tjänstemannens anställning inte har omfattat de närmast föregående tre åren, skall arbetsgivaren bestämma den pensionsmedförande lörens storlek**.

Om tjänstemannen har garanterad provision eller liknande inkomstgaranti får den pensionsmedförande lönen inte understiga den aktuella garantin.

3.1.1 Pensionsmedförande lön i vissa fall

Arbetsgivaren har rätt att låta sådan lön som är pensionsmedförande enligt övriga bestämmelser i punkt 3 men som tjänstemannen avstått från för erhållande av annan förmån ingå i den pensionsmedförande lönen. Detsamma gäller när överenskommelse träffats om delpensionslösning.

Anm. Se dock p 7.2 angående pensionsmedförande lön för sjukpension.

* Den fasta månadslönen multipliceras med 12,2 där de två tiondelarna motsvarar det kontanta semestertillägget.

** KFO och PTK rekommenderar arbetsgivaren att så snart det är möjligt räkna fram en genomsnittlig inkomst av rörliga lönedelar och anmäla det som pensionsmedförande lön för tjänstemannen.

3:2 Retroaktiv lönehöjning

Om tjänstemannen har slutat sin anställning per företagets ordinarie lönerevisionsdatum eller senare och därefter får löneförhöjning med retroaktiv verkan för den förflutna tiden är denna lönehöjning inte pensionsmedförande såvida inte anställningen har upphört på grund av att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern eller har avlidit.

3:3 Regler för fastställande av pensionsmedförande lön då mindre än fem år återstår till pensionsåldern.

Lönehöjning för tjänsteman för vilken mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern räknas som pensionsmedförande lönehöjning högst upp till belopp enligt följande tabell.

För tjänsteman som har följande månader kvar till pensionsåldern	Maximal lönehöjning som blir pensionsgrundande
59-49	1,20 x inkomstbasbeloppsökningen
48-37	1,15 x inkomstbasbeloppsökningen
36-25	1,10 x inkomstbasbeloppsökningen
24-13	1,05 x inkomstbasbeloppökningen
12-1	1,00 x inkomstbasbeloppsökningen

Med inkomstbasbeloppsökningen avses förändringen av inkomstbasbeloppet från året före året för lönehöjningen till året för lönehöjningen, uttryckt i procent.

3:4 Högsta pensionsmedförande lön

Den pensionsmedförande lönen, beräknad enligt punkterna 3.1 - 3.3 begränsas till 30 x inkomstbasbeloppet.

4 Pensionsgrundande tjänstetid

4:1 Huvudregler

Pensionsgrundande tjänstetid tillgodoräknas tjänstemannen under tid då KTP 2 gäller för tjänstemannen; dock tidigast från månaden efter den under vilken hen fyller 28 år. Hel pension enligt punkter 5, 8 och 9 utges om tjänstemannen fram till pensionsåldern kan beräknas få en pensionsgrundande tjänstetid om 360 månader.

Om den beräknade tiden är kortare än 360 månader minskas pensionen med $1/360$ för varje felande månad.

Som pensionsgrundande tjänstetid räknas även följande typer av tjänstledighet för tjänsteman som har fyllt 28 år:

- sjukdom, oavsett om sjukpension utges eller ej,
- tjänstgöring enligt pliktlagen,
- tid varunder föräldrapenning utbetalas till tjänstemannen enligt Socialförsäkringsbalken.

Övergångsbestämmelse

Enligt punkt 5:1 uppnås pensionsåldern 65 år vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år. Detta, som innebär en ändring av tidigare gällande planbestämmelser, skall dock inte - oavsett om pensionsåldern tidigare varit 65 år eller högre - medföra en sänkning av den tjänstetidsfaktor som gällde den 31 december 1976.

4:2 Tidigare anställning som tjänsteman

Om tjänstemannen har intjänat ålderspension och - i förekommande fall - familjepension i KTP 2 i en tidigare anställning, gäller följande:

- den pensionsgrundande tjänstetiden i den tidigare anställningen skall räknas som pensionsgrundande tjänstetid i den nuvarande anställningen,
- den pensionsrätt som tjänstemannen har intjänat i den tidigare anställningen skall inräknas i den pensionsrätt som hen intjänar i den nuvarande anställningen.

Om tjänstemannen omfattats av alternativregeln i punkter 5.2 och 9.3 i den tidigare anställningen men ej i den nuvarande, gäller följande:

- tjänstetid motsvarande den tid alternativregeln tillämpats skall ej räknas som pensionsgrundande tjänstetid för ålderspension på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp respektive för familjepension i den nuvarande anställningen ,
- den pensionsrätt som intjänats under tid när alternativreglerna tillämpats inräknas ej

i den pensionsrätt som tjänstemannen intjänar i den nuvarande anställningen.

Anm: För tjänstemän som efter 2009-01-01 erhåller KTP 2 och som är födda 1951 eller tidigare ska reglerna som fanns i KTP-planen före 2009 om pensionssamordning med extern pensionsrätt fortfarande gälla.

KTP-nämnden har möjlighet att medge att denna regel även ska gälla för det fall arbetsgivare tecknar kollektivavtal om KTP 2 och tidigare tillämpat en annan med KTP2 likvärdig plan.

5 Ålderspension

5:1 Rätt till ålderspension

Rätt till ålderspension föreligger för tjänstemannen när hen uppnår pensionsåldern.

Pensionsåldern är 65 år, såvida inte lägre pensionsålder redan har överenskommit mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

Arbetsgivaren och tjänstemannen kan komma överens om att ändra pensionsåldern till lägre pensionsålder.

Pensionsålder uppnås vid ingången av den månad under vilken tjänstemannen fyller 65 år och ålderspensionen utges fr o m samma månad t o m den månad under vilken hen avlider.

Om pensionsåldern är lägre än 65 år uppnår tjänstemannen pensionsåldern vid utgången av den månad under vilken tjänstemannens ålder sammanfaller med pensionsåldern och ålderspensionen utges from följande månad tom den månad under vilken hen avlider.

Förmånerna för ålderspension från 65 års ålder kan, om tjänstemannen så önskar, betalas ut från annan tidpunkt som den anställde begär. Pensionen kan betalas ut helt eller delvis. Pensionen kan också betalas ut under en begränsad tid om minst 5 år. Reducering av ålderspensionen med anledning av den kortare tiden för utbetalning skall ske med tillämpning av antagandena i Folksam försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

5:2 Ålderspensionens storlek

5:2.1 Huvudregel

Hel ålderspension (= ålderspension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel		Ålderspension	
- 7,5	inkomstbasbelopp		10,0%
7,5	inkomstbasbelopp	- 20 inkomstbasbelopp	65,0%
20	inkomstbasbelopp	- 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

Vid pensionsåldrar lägre än 65 år utges hel ålderspension tom månaden före den under vilken tjänstemannen fyller 65 år med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel		Ålderspension	
- 7,5	inkomstbasbelopp		65,0%
7,5	inkomstbasbelopp	- 20 inkomstbasbelopp	65,0%
20	inkomstbasbelopp	- 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

5.2.2 Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan arbetsgivaren och tjänstemannen träffa överenskommelse om att istället för huvudregeln tillämpa annan pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp. Sådan överenskommelse får endast gälla pensionsändamål och kan avse såväl ålders- som efterlevandepension.

Om arbetsgivaren står i begrepp att träffa överenskommelse med en tjänsteman om pensionslösning enligt alternativregeln ska arbetsgivaren underrätta berörd lokal tjänstemannapart vid företaget innan överenskommelse träffas. Skyldighet att lämna underrättelse föreligger inte i det fall tjänstemannen uppgivit att hen inte är medlem i något fackförbund.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss tjänsteman skall denna regel tillämpas så länge anställningen hos arbetsgivaren består.

5.3 Samordning

Ålderspensionen före 65 år enligt ovan ska minskas med

- sjukpenning från den allmänna försäkringen eller yrkes-/arbetsskadeförsäkringen om tjänstemannen uppbär sjukpension enligt punkt 7 när hen uppnår pensionsåldern - se dock sista stycket under denna punkt,
- sjukersättning från den allmänna försäkringen,
- livränta från yrkes-/arbetsskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

När sjukpenning betalas ut ska minskningen ske på lönedel intill 8,0 prisbasbelopp och vid övriga ersättningar på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp.

Om ålderspensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid skall avdragen i föregående stycke reduceras i motsvarande mån innan samordning sker.

Under den tid då tjänstemannen får sjukpenning gäller vidare följande.

Ålderspension skall vid full pensionsgrundande tjänstetid och fullständig arbetsförmåga alltid utges med 5 % av tjänstemannens pensionsmedförande lön intill 8,0 basbelopp. Om pensionen är reducerad på grund av att tjänstemannen inte har full pensionsgrundande tjänstetid eller om halv sjukpenning utges skall procenttalet 5 reduceras i motsvarande mån.

6 KTPK-Egenpension och Familjeskydd

6:1 KTPK-Egenpension

Tjänsteman erhåller KTPK-Egenpension i form av gruppension. För KTPK-Egenpension disponeras avgift av pensionsmedförande lön om 2,1 %.

KTPK-Egenpension tecknas såsom traditionell- eller fondförsäkring hos Folksam. Folksams försäkringsvillkor för de aktuella produkterna gäller.

Avstår tjänstemannen från att välja tecknas det en traditionell försäkring i Folksam utan återbetalningsskydd.

Överskott i försäkringen tillfaller tjänstemannens försäkring. Tjänstemannen kan välja återbetalningsskydd på vald försäkring.

6.1.2 Tjänstemannens val av fonder

Tillgängligt för tjänstemannens val är det urval av fonder som tillhandahålls av Folksams fondförsäkringsbolag och som godkänts av KTP-nämnden.

6.1.3 Särskilda regler

Om överenskommelse att tillämpa alternativreglerna i punkterna 5.2.2 och 8.3 träffas kan tjänstemannen disponera avgiften för KTPK-Egenpension för annan försäkringslösning.

6.1.4 Flytt av kapital

Tjänsteman har rätt att flytta hela eller delar av det intjänande kapitalet i KTPK- egenpension till annan försäkringsgivare som är godkänd av KFO och PTK.

Försäkringsgivaren och administratören av KTPK-valet har rätt att ta ut av KTP-nämnden godkända avgifter för att täcka kostnaden för flytt av kapital. Avgifterna tas ur tjänstemannens pensionskapital.

6:2 Fortsatt intjänande av pensionsrätt

Vid avgång med pension före ordinarie pensionsålder, dock tidigast vid 62 års ålder, intjänar tjänstemannen fortsatt pensionsrätt vad beträffar ålderspension enligt punkt 5 och familjepensionen enligt punkt 8 samt KTPK-Egenpension fram till den ordinarie pensionsåldern. Intjänandet baseras på de avgifter som gällde för dessa förmåner vid avgången.

För det fortsatta intjänandet av pensionsrätt efter pensionsavgång enligt ovan gäller att tjänstemannen ska säga upp sin anställning i enlighet med bestämmelserna rörande uppsägning i gällande avtal om allmänna anställningsvillkor.

För fortsatt intjänande av pensionsrätt krävs däremot ej att någon ålderspension enligt punkt 5 eller punkt 6: 1 börjar utgå omedelbart efter pensionsavgången.

6:3 Familjeskydd

Tjänsteman omfattas av familjeskydd enligt Folksam "Försäkringsvillkor för Familjeskydd".

Familjeskyddets omfattar 2 förhöjda prisbasbelopp per år som utbetalas under 5 år.

Tjänsteman som så önskar kan avstå från fortsatt familjeskydd för att arbetsgivarens premie istället tillfaller tjänstemannen som avsättning till KTPK-egenpension. Inför beslut om avstående av familjeskydd, ska tjänstemannen kunna begära information från Folksam om premiens storlek.

Tjänsteman som avstått från familjeskydd kan återinträda i detta utan hälsoprövning inom 12 månader efter familjehändelse. Med familjehändelse avses när tjänstemannen gift sig, blivit sambo eller fått barn. I övrigt kan återinträde ske efter hälsoprövning.

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än en familjeskyddsförsäkring i KTP 2.

Tjänsteman omfattas av familjeskydd så länge anställningen består och vid anställningens upphörande gäller efterskydd under så lång tid tjänstemannen varit anställd, dock längst tre månader. Efterskyddet förlängs om tjänstemannen blir sjuk under tiden efterskyddet gäller. Efterskyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar.

Familjeskyddet utbetalas vid tjänstemannens dödsfall till dennes förmånstagare.

Anm: Vid införandet av Familjeskydd 2019-01-01 omfattas samtliga tjänstemän som intjänar förmån enligt KTP 2, av detta familjeskydd utan hälsoprövning.

6.4 Ursprunglig KTPK

För ursprunglig KTPK som fribrevlades 1992 kan tjänstemannen som intjänat sådant fribrev flytta kapitalet i försäkringen till av tjänstemannen vald KTPK-egenpension.

6.5 Kompletterande premier

Parterna är överens om att arbetsgivaren och lokal facklig organisation, samt förbundsparter kan överenskomma om avgifter till KTPK skall kunna kompletteras med ytterligare avgift.

Sådan överenskommelse kan även träffas mellan arbetsgivare och tjänsteman.

6.6 Förmånstagarförordnande avseende KTPK-Egenpension med återbetalningsskydd och Familjeskydd

GENERELLT FÖRORDNANDE

Förmånstagare till varje månadsutbetalning av pension är den försäkrades make/maka, registrerad partner, sambo eller, om dessa inte finns, den försäkrades arvsberättigade barn - om inte den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande till Folksam.

Make/maka är förmånstagare även när mål om äktenskapsskillnad pågår. Registrerad partner är förmånstagare även när mål om upplösande av partnerskap pågår.

Förmånstagaren kan senarelägga utbetalning av pension. Däremot kan inte förmånstagaren göra något eget förordnande.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden stadigvarande sammanbor med den försäkrade, under förutsättning att även den försäkrade är ogift och att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans, eller
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Om make/maka, registrerad partner eller sambo avlider innan pensionen betalats ut till fullo, inträder den försäkrades arvsberättigade barn som förmånstagare.

SÄRSKILT FÖRORDNANDE

Har den försäkrade skriftligen anmält annat förordnande än det ovan angivna, kan det endast omfatta personer vilka enligt inkomstskattelagen kan vara förmånstagare till pensionsförsäkring:

- a) make/maka, registrerad partner eller tidigare make/maka, registrerad partner
- b) sambo eller tidigare sambo
- c) barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Omfattar förordnandet annan person, är det i denna del utan verkan.

För förmånstagare enligt a, b, och c ovan gäller att de är förmånstagare till varje månads utbetalning av pension.

En förmånstagare kan inte genom särskilt förordnande ges större rätt att förfoga över försäkringen än vad som gäller enligt det generella förordnandet.

Det senast registrerade förordnandet i KTP 2 gäller i KTP 2 till dess att den försäkrade ändrar eller återkallar det.

7 Sjukpension

7:1 Rätt till sjukpension

Rätt till sjukpension föreligger för tjänstemannen när

- hen är arbetsförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall och
- arbetsförmågan har förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd.

Om arbetsförmågan ej förelegat i mer än 90 kalenderdagar i följd men tjänstemannen under den senaste 12-månadersperioden varit sjuk vid flera tillfällen, inträder rätt till sjukpension efter det att tjänstemannen varit arbetsförmögen i sammanlagt 105 kalenderdagar under perioden.

I de 90 respektive 105 dagarna medräknas inte sjuktid före det att KTP 2 har börjat gälla för tjänstemannen.

Sjukpension utges

- fr o m den dag under vilken rätten till pension har inträtt enligt ovan
- t o m den sista dagen i sjukperioden eller t o m månaden före den under vilken ålderspensionen börjar utges.

7.2 Sjukpensionens storlek

Hel sjukpension utges vid fullständig arbetsförmåga med följande procenttal av den pensionsmedförande lönen

Anm. Om arbetsgivaren anmält en pensionsmedförande lön med stöd av 3.1.1 skall sjukpensionen beräknas på pensionsmedförande lön enligt övriga regler i punkt 3.

Lön respektive lönedel pbb=prisbasbelopp ibb= inkomstbasbelopp	sjukpenning utges enl SFB t o m 90:e dagen	sjukpenning ut- ges enl SFB dag 91-360*	sjukpenning ut- ges enl SFB fr o m dag 361*	Sjuk- eller aktivi- tetsersättning utges enl SFB **
- 7,5 pbb	10 %	10 %	0 %	15 %
7,5 pbb – 8 pbb	10 %	10 %	0 %	65 %
8 pbb – 20 ibb	65 %	65 %	65 %	65 %
20 ibb – 30 ibb	32,5 %	32,5 %	32,5 %	32,5 %

* I samma sjukfall

** Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

Anm. För tjänsteman som inte är inskriven i svensk försäkringskassa och inte uppbär sjuklön skall sjuk-pensionen vara densamma som om hen omfattas av punkt 4 i de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring.

Om arbetsförmågan inte är fullständig utan partiell utges pensionen i proportion till graden av arbetsförmågan.

Sjukpension utges ej under tid som ingår i sjuklöneperiod enligt lag.

7.2 Samordning

Sjukpensionen enligt ovan skall minskas enligt följande:

- med sjukpension enligt fribrev,
- på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-/yrkesskade-försäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

8 Familjepension

8.1 Rätt till familjepension

Rätt till familjepension föreligger för tjänstemans make och barn när tjänstemannen avlider. Rätten består även efter det att tjänstemannen har uppnått pensionsåldern.

Adoption grundlägger ej pensionsrätt för barn och giftermål ej rätt till familjepension för make om adoptionen eller giftermålet äger rum

- efter det att tjänstemannen fyllt 60 år, eller
- när tjänstemannens arbetsförmåga var varaktigt nedsatt med minst 50 %, eller
- när tjänstemannen led av sjukdom som inom 6 månader efter adoptionen eller giftermålet ledde till tjänstemannens död.

Familjepension utges from månaden efter den under vilken tjänstemannen har avlidit och

- för make: tom den månad under vilken maken avlider eller gifter om sig,
- för barn: t o m den månad under vilken barnet fyller 20 år eller dessförinnan avlider. Om emellertid barnet när det fyller 20 år är fullständigt och varaktigt arbetsförmöget har barnet rätt till familjepension så länge detta förhållande består.

8.1.1 Avstående av familjepension

Tjänstemannen har rätt att avstå från framtida intjänande av familjepension enligt punkt 8. Frigjord avgift från denna förmån får istället användas för att förstärka KTPK-Egenpension enligt punkt 6. Redan intjänad familjepension omvandlas till fribrev och hanteras enligt bestämmelserna för detta.

8.2 Familjepensionens storlek

Hel familjepension (= familjepension vid full pensionsgrundande tjänstetid) utges med ett belopp som bestäms för varje kalendermånad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp enligt följande, och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång enligt följande.

Grundbeloppet utgörs av följande procenttal av den pensionsmedförande lönen:

Lön respektive lönedel		Grundbelopp
7,5 inkomstbasbelopp	- 20 inkomstbasbelopp	32,50 %
20 inkomstbasbelopp	- 30 inkomstbasbelopp	16,25 %

Hel familjepension utges med nedan angivna procenttal av grundbeloppet:

Förmånstagare	Familjepension i % av grundbeloppet
Efterlevande make	
utan barn	100
med 1 barn	130
med 2 barn	150
med fler än 2 barn	150 +
+ för varje ytterligare barn	10
Enbart barn	
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 +
+ för varje ytterligare barn	10

Om den pensionsgrundande tjänstetiden inte är full reduceras pensionen enligt bestämmelserna i punkt 4.

Anm. Villkoren i detta avtal rörande make ska jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt lag om registrerat partnerskap.

8.3 Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan arbetsgivaren och tjänstemannen träffa överenskommelse om att istället för huvudregeln tillämpa en annan

pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 inkomstbasbelopp och 30 inkomstbasbelopp. För sådan överenskommelse gäller i tillämpliga delar vad som sägs i punkt 5:2.2.

9 Särskild änklingspension

Bestämmelserna i punkt 9 upphörde att gälla vid utgången av 1989.

Övergångsbestämmelse

Särskild änklingspension efter tjänsteman som avlidit före 1990 utges enligt hittillsvarande regler. Make till tjänsteman som avlider senare än 1989 har rätt till särskild änklingspension enligt hittillsvarande regler om äktenskapet ingåtts före 1990 och mannen är född 1929 eller tidigare.

Den särskilda änklingspensionen ska minskas med omställningspension och särskild efterlevandepension enligt lagen om allmän försäkring samt familjeskydd enligt punkt 6:3.

10 Fri brev

Om tjänstemannen slutar sin anställning efter 28 års ålder men före pensionsåldern har hen rätt till fri brev på den intjänade pensionsrätten för ålderspension, KTPK-Egenpension och, i förekommande fall, familjepension.

i

Om arbetsgivaren tryggar ålderspension och KTPK i ursprunglig form genom pensionsstiftelse ska fri brev beräknas på samma sätt som vid försäkring i Folksam. Arbetsgivaren har rätt att inlösa fri brevet i Folksam.

11 Förtida - och uppskjutet uttag

Tjänsteman som lämnar sin anställning har rätt att ta ut ålderspension i förtid; dock tidigast från 55 års ålder. KTPK-Egenpension som uttas i förtid omräknas enligt särskilda regler.

Tjänsteman har vidare rätt att uppskjuta uttaget av ålderspension enligt punkt 5 och/eller KTPK-Egenpension enligt punkt 6:1. Härvid ska pensionen omräknas.

Omräkningarna av ålderspension och KTPK-Egenpension ska ske med tillämpning av antagandena i Folsams försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag.

12 Pensionsbesked

Folksam utfärdar i enlighet med KTP-nämndens anvisningar ett pensionsbesked till den anställde avseende KTP 2 och KTPK-Egenpension.

Tjänstemannens arbetsgivare har rätt att från Folksam få uppgift om värdet av intjänad pensionsrätt, till den del uppgifterna behövs för att bedöma arbetsgivarens avdragsrätt för pensionskostnader.

13 Garantibestämmelse

13.1

Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till KTP 2 i KTP-planen enligt av avtalsparterna träffade överenskommelser men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt villkoren i denna plan till den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren träffat kollektivavtal som anges i 13:2 nedan.

Denna garanti omfattar ej

- annan ordinarie pensionsålder än 65 år om utfästelse härom skett på annat sätt än i kollektivavtal,
- lönehöjning under de senaste 24 månaderna "före garantifallet" till den del den överstiger det tal som avtalsparterna enligt punkt 3:3 fastställt för respektive år,
- annan pensionsgrundande tjänstetid i anställning än sådan som anges i punkt 4,
- ålderspension på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp eller familjepension eller överenskommelse om annan pensionslösning om överenskommelse träffats om att tillämpa alternativreglerna enligt punkt 5:2 och punkt 8.3.
- kompletterande premier

Om arbetsgivare inte fullgör betalningsskyldighet för överenskommen alternativ pensionslösning enligt punkt 5:2 och punkt 8.3 gäller garantin enligt huvudregeln om tjänstemannen påkallar detta, dock högst 1 år tillbaka.

13.2

Ovan upptagna garantiregel gäller för kollektivavtal om allmänna anställningsvillkor för tjänsteman vari upptagits bestämmelse om avdelning 2 i KTP-planen och som träffats med förbund inom PTK. Garantiregeln gäller även för annat kollektivavtal för tjänstemän om avtalsparterna godkänner detta. Som en följd av garantiregeln kan skadestånd på grund av kollektivavtalsbrott inte krävas av arbetsgivaren.

Garantiregeln gäller även för sådan tjänsteman vars anställning uppfyller de förutsättningar som gäller för att tjänstemannen ska kunna omfattas av "Avtal om social trygghet vid utlandstjänstgöring" om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal för tjänstemän som sägs i föregående stycke.

13.3

Med tjänsteman förstås anställd som omfattats av mellan avtalsparterna träffade avtal om allmänna anställningsvillkor för tjänstemän.

I annat fall sker bedömningen om vilken personalkategori den anställde tillhör med utgångspunkt från det kollektivavtal som skulle ha gällt för den verksamhet hos arbetsgivaren vari den anställde sysselsätts, om arbetsgivaren som ansluten till KFO ingått kollektivavtal för verksamheten.

14 Tolkning, tvister mm

14.1 Tolkning m.m.

En särskild nämnd - KTP-nämnden - skall svara för tolkningen av de bestämmelser och villkor som gäller för KTP 2 samt fylla de funktioner i övrigt som framgår av bestämmelserna avseende KTP - planens avdelning 2. Nämnden skall i övrigt vara rådgivande till Folksam.

KTP-nämnden består av tre representanter utsedda av KFO och tre representanter utsedda av PTK. Beslut av nämnden ska vara enhälligt.

Arbetsgivare eller tjänsteman kan begära att frågor som angår hen tas upp till behandling i KTP-nämnden.

14:2 Tvister

Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande KTP 2 har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av Pensionsskiljenämnden.

Pensionsskiljenämnden består av två ledamöter utsedda av KFO och två ledamöter utsedda av PTK samt två suppleanter utsedda av vardera organisationen. De så utsedda ledamöterna utser gemensamt opartisk ordförande.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från dag då skiljeförfarande påkallats, såvida inte parterna i tvisten enas om annan tidsfrist.

Innan tvist upptas till avgörande i skiljenämnd skall ärendet ha behandlats i KTP-nämnden.

14:3 Vite

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtalet är förpliktigad därtill, att ansluta sig till avdelning 2 i KTP-planen gäller följande.

KTP-nämnden äger - om samtliga ledamöter i den är ense - vid vite av belopp som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömande av förfallet vite ska prövas av Pensionsskiljenämnden.

Vite som utdöms ska tillfalla Folksam, som disponerar över detta enligt särskilt förvaltningsuppdrag.

15 Giltighetstid

Parterna är ense om att överenskommelsen om tjänstepension mellan KFO och PTK gäller tillsvidare med en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader.

B Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelserna i 1977 års KTP-plan gäller fortfarande.

C Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring

1.

Dessa särskilda bestämmelser gäller som ändring i och tillägg till KTP 2 för tjänstemän som anges i punkt A 2.7.

Bestämmelserna i punkterna 3 och 4 gäller inte för tjänstemän som tjänstgör i annat EU/EES-land eller i annat land med vilket Sverige ingått en socialförsäkringskonvention.

2.

Avgift enligt punkt 3 skall minskas med premier för annan av arbetsgivaren betald försäkring samt med arbetsgivaravgifter för utländsk socialförsäkring, för motsvarande förmåner. I övrigt sker samordning i fråga om ersättning som den anställde kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadestånds rättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner. Samordning sker då enligt regler som uppställs för varje enskilt land.

3.

Ålderspension: Arbetsgivaren skall för tjänsteman som är född år 1954 eller senare och för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad ålderspensionsavgift i Sverige, utöver avgifter enligt KTP 2 avsnitt A betala nedanstående ålderspensionsavgift till en individuell tjänstepensionsförsäkring på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp.

Ålder	Procentsats
18- 29 år	9,4 %
30- 39 år	11,3 %
40-49 år	13,5 %
50- 59 år	16,5 %
60- 64 år	18,5 %

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall avgiften minskas på följande sätt:

Född år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20

1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

4.

Efterlevandepension: Arbetsgivaren skall för tjänsteman, för vilken arbetsgivaren inte betalar lagstadgad efterlevandepensionsavgift i Sverige, på tjänstemannens lön upp till 7,5 inkomstbasbelopp teckna en individuell tjänstepensionsförsäkring i Folksam.

Försäkringen är utformad så att tjänstemannens efterlevande ges ett skydd om tjänstemannen avlider under tjänstgöringen utomlands. Försäkringsskyddet inträder från och med andra kalenderåret efter det år, då tjänstemannen började tjäna in KTP Utland. Försäkringsskyddet gäller under hela den fortsatta tid under vilken den tjänstemannen tjänar in KTP Utland och längst intill månaden innan den tjänstemannen fyller 65 år. Om premiebetalning för KTP Utland upphör före 65 år fortsätter försäkringsskyddet att gälla till och med slutet av det tredje kalenderåret efter att premiebetalning upphörde, dock längst intill månaden innan tjänstemannen fyller 65 år. Om tjänstemannen avlider under tid som försäkringsskydd gäller enligt ovan, utbetalas efterlevandepension enligt följande;

- Till den försäkrades make /maka, registrerad partner eller sambo* utbetalas 1,0 inkomstbasbeloppet år under fem år, vilket förlängs till dess att yngsta barnet fyller 12 år. Med barn avses den avlidnes egna biologiska barn och adopterade barn där adoptionen skett innan den avlidne fyllt 60 år. Den sistnämnda begränsningen gäller inte om det adopterade barnet/barnen är den avlidnes makas/makes/registrerad partners barn eller om mer än fem år förflutit sedan adoptionstidpunkten vid dödsfallet.
- Till vart och ett av den försäkrades barn utbetalas 0,5 inkomstbasbelopp per år fram till och med månaden innan barnet fyller 20 år. Definitionen av förmånsberättigat barn är detsamma som i punkten ovan.

- Oavsett vad som sägs i punkterna ovan upphör pensionsutbetalningen från och med månaden efter det att förmånstagaren avlidit. Eventuella försäkringsfall som inträffat före 1/1 2005 regleras enligt tidigare gällande regler. Den sk ATP kompensation för efterlevandepension som följer av "Avtal om social trygghet för tjänstemän vid utlandstjänstgöring" som gällde för perioden före 1 januari 2005 är inte fribrevsgrundande.

Anm: * Med sambo avses samma begrepp som används för KTP-planens Familjeskydd.

5.

Sjukpension: Beträffande sjukpensionens storlek enligt punkt 7.2 i KTP 2 gäller följande tillägg:

För utlandstjänstgörande tjänsteman som inte erhåller sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och ej uppstår sjuklön från arbetsgivaren är sjukpensionen, för lönedelar under 8,0 prisbasbelopp, 90 procent av den pensionsmedförande lönen under längst 360 kalenderdagar och för tid därefter 80 procent.

Anm: Försäkringen meddelas av Folksam.

6.

Utlandstjänstgörande tjänsteman som efter återkomsten till Sverige inte erhåller anställning och därigenom ej heller får rätt till sjukpenning enligt SFB har rätt till sjukpension enligt KTP 2 punkt 7.1, utan iakttagande av den eljest gällande karenstiden 90 kalenderdagar. Utbetalning av pension kan även avse kortare tid än en kalendermånad.

7.

Garanti gäller för bortfall av utländsk pension med vilken samordning skett enligt punkt 2. En förutsättning är dock att bortfallet per månad motsvarar minst 0,4 % av prisbasbeloppet. Den försäkrade skall anmäla och kunna styrka bortfallet av pensionsförmån. Vidare sträcker sig garantin för eventuellt bortfall endast till det högsta belopp som skulle utgått enligt KTP 2 om samordning inte skett.

8.

Om försäkringsgivare så påfordrar är den anställde skyldig att vid sjukdom återvända till Sverige.

9.

Som grund för bestämmande av pensionsmedförande lön för utlandsanställda skall sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet inte ingå.

10.

Övergångsregler

För tjänstemän som omfattades av de särskilda bestämmelserna vid utlandstjänstgöring i denna plan under perioden 1 oktober 1985 till och med 31 december 2004 och som inte uppnått KTP 2:s pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension vid nämnda ikraftträdandetidpunkt gäller följande;

- A. Ålderspension: kompensation för inkomst- och premiepension utgör för varje sådan hel förlorad månad en förmån om 0,12 % av den pensionsmedförande lönen, upp till 7,5 basbelopp. Samordning sker i fråga om ersättning som den anställda kan erhålla från annan av arbetsgivaren betald försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, utländsk socialförsäkring eller arbetsskadeförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt ersättningar genom liknande förutnämnda förmåner.

För tjänstemän som är födda 1953 eller tidigare skall förmånen minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	1/20
1952	2/20
1951	3/20
1950	4/20
1949	5/20
1948	6/20
1947	7/20
1946	8/20
1945	9/20
1944	10/20
1943	11/20
1942	12/20
1941	13/20
1940	14/20

B. Tjänstemän födda 1953 eller tidigare erhåller vidare en kompensation för eventuell förlust på grund av utlandstjänstgöringen i intjänande av ATP. Kompensation skall beräknas enligt tidigare regler för KTP Utland. Förmånen ska minskas på följande sätt:

Födda år	Minskning med
1953	19/20
1952	18 /20
1951	17/20
1950	16/20
1949	15/20
1948	14/20
1947	13/20
1946	12/20
1945	11/20
1944	10/20
1943	9/20
1942	8/20
1941	7/20
1940	6/20

C. ATP-garanti 94-12-31 . Denna punkt omfattar enbart personer födda tidigast 1938 och senast 1953. De omfattas även om de uppnått ordinarie pensionsålder eller i övrigt avgått med ålderspension. Som kvalifikationstid kan tillgodoräknas enbart tid då tjänstemannen omfattats av KTP Utland med rätt till " ATP-kompensation " dvs punkt C i KTP 2 "Särskilda bestämmelser vid utlandstjänstgöring" och längst tom 1994-12-31.

Kompensationen beräknas som skillnaden mellan;

1. Det garantibelopp i till och med 1994-12-31 intjänad ålderspension i ATP och Folkpension som hade gällt i den allmänna försäkringen om även ovan nämnd kvalifikationstid hade varit ATP-grundande, samt
2. Summan av faktisk svensk allmän ålderspension och övrig ålderspensionskompensation enligt KTP Utland samt eventuella samordningsavdrag, vid pensionsuttag från 65 års ålder. Kompensationen beräknas och tillerkänns av Folksam när tjänstemannen uppnår KTP 2:s pensionsålder eller dessförinnan avgår med pension.

D. Efterlevandepension: eventuella försäkringsfall prövas enligt tidigare gällande regler.

Anm: Försäkringarna meddelas i Folksam. Finansiering av dessa övergångsregler sker genom de avgifter arbetsgivaren betalat fram till och med 2004-12-31 och Folksams överskottsmedel.

D

Tillämpningsregler avseende vissa undantag från skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 (Bilaga till förhandlingsprotokoll 2003-06-27)

1.

Skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 gäller ej tjänsteman som är företagare eller i företaget verksam make till företagaren. Som företagare betraktas

- i företag som ej är juridisk person samtliga ägare - i handelsbolag samtliga ägare
- i kommanditbolag komplementär
- i aktiebolag aktieägare som ensam eller sammanräknad med annan aktieägare som är make, förälder eller barn till honom äger minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

KTP-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge att även annan ägare får betraktas som företagare och därmed undantas från KTP 2.

2.

Skyldighet att ansluta tjänsteman till KTP 2 gäller ej verkställande direktör i aktiebolag, ekonomisk förening samt tjänsteman i befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen.

KTP-nämnden kan, om särskilda skäl föreligger, medge undantag från skyldigheten att till KTP 2 ansluta annan tjänsteman i företagsledande ställning eller därmed jämförlig ställning.

För vissa befattningar kan befattningsnomenklaturen vara mindre lämplig för att avgöra om kollektivavtalet skall tillämpas. KTP-nämnden kan, om en strikt tillämpning av befattningsnomenklaturen skulle ge ett uppenbart missvisande resultat, medge undantag från skyldigheten att ansluta tjänsteman till KTP 2.

3.

I fall där företag nyansluts till KTP 2 förekommer att för tjänstemannen redan tecknats försäkring om annan tjänstepension än KTP 2.

Tjänsteman anställd vid företag som ansluts till KTP 2 får undantas från denna plan under förutsättning att han kvarstår i före anslutningen tecknad försäkring om annan tjänstepension och om skriftlig överenskommelse härom föreligger mellan arbetsgivaren och tjänstemannen.

4.

För tjänsteman som enligt punkterna 1-3 undantagits från anslutning till KTP 2 gäller ej garantiregeln i punkt 13 i KTP 2.

5.

Tjänsteman som medgivits undantag får senare anslutas till KTP 2 endast efter medgivande av KTP-nämnden. Får sådan anslutning till KTP 2 kan, om så erfordras, särskilda villkor fastställas.